

رویکرد روانشناختی به تشخیص و درمان اختلالات جنسی در بیماران مبتلا به MS

محمود هدایت‌نژاد

روان‌شناس بالینی

مقدمه: ام-اس یک بیماری التهابی و مزمن می‌باشد که سیستم اعصاب مرکزی را تحت تاثیر قرار میدهد شایع‌ترین سن بروز ۴۵-۲۰ سالگی و نسبت به ابتلای زنان به مردان ۲ به ۱ است. بیماران مبتلا به دلیل صعب‌العلاج بودن بیماری، پیشرفت گاه تدریجی بیماری و درجاتی از ناتوانی و یا برخی عوارض بیماری، مشکلات فراوانی دارند.

برخی از نشانه‌های معمول MS به قرار ذیل می‌باشد:

ضعف عضلانی، درد و اسپاسم عضلات، لرزش، ناتوانی در حفظ تعادل، تغییرات خلقی (افسردگی) مشکلات کنترل مثانه و روده‌ها، مشکلات بینایی، شنوایی، گفتاری و مشکلات جنسی.

اختلالات جنسی در بیماران MS بسیار شایع بوده و بسته به نوع بیماری از ۲۵٪ تا ۷۵٪ متغیر می‌باشد، این مشکلات علی‌رغم شیوع بسیار بالا بعزت فرهنگ و عرف جامعه کمتر بعنوان مشکل توسط بیماران مطرح میشود و از طرفی آموزش این مقوله بواسطه حجب و حیا معمولا نادیده گرفته میشود.

در زنان این اختلال به شکل کاهش تمایل جنسی، کاهش لذت، مقاربت دردناک و در مردان به شکل اختلال نعوظ، کاهش میل جنسی و احساس خستگی نمودار میگردد.

علل چنین اختلالاتی می‌تواند ناشی از عوارض بیماری با ماهیت روانشناختی نظیر اختلالات خلقی، استرس، اضطراب، احساس بی‌کفایتی، عوارض دارویی و ... باشد و یا مستقیما مربوط به صدمه دیدن راههای عبور گیرنده‌های عصبی که در فعل و انفعالات حیاتی بدن از جمله فعالیت جنسی نقش مهمی دارند باشد.

فعالیت جنسی پدیده بسیار پیچیده و تحت تاثیر عوامل زیستی، روانی، اجتماعی و ... است، یکی از عواملی که در روابط جنسی نقش قابل توجهی دارد این است که فرد خود را بعنوان مرد یا زن چگونه می‌بیند و چه تصویر ذهنی از خود دارد؟ احساس جالب توجه بودن و جذاب بودن بعزت ناتوانیهای جسمی ناشی از بیماری MS دچار تغییرات جدی میگردد.

اینگونه بیماران احساس میکنند بعزت اینکه MS دارند نمی‌توانند رابطه زناشویی با نشاطی داشته باشند. درمان این اختلالات در افراد مبتلا شامل درمان اختصاصی و در کنار آن درمان مشکلات همراه و موثر نظیر اختلالات خلقی، احساس خستگی، درد و اختلالات روده ای و مثانه و ... می‌باشد.

روش: این بررسی و مطالعه توصیفی و نتایج آن نشان داد اقدامات حمایتی روان‌درمانگری و روانپزشکی و راه‌اندازی مراکز مشاوره جنسی ویژه بیماران MS یک بخش مهم برنامه توانبخشی می‌باشد.

برای تیم مراقبت بهداشتی، MS یک نوع مداخله در بحران محسوب میشود و مشاوره تخصصی و بین‌رشته‌ای متخصصین مغزو اعصاب، اورولوژیستها، روانپزشکان روان‌شناسان بالینی، متخصص MS جهت مدیریت برنامه‌های پزشکی، مشاوره شغلی، مددکار اجتماعی و ... یک ضرورت جدی است که طبعا سبب ارتقاء کیفیت زندگی زیستی، روانی و اجتماعی این بیماران خواهد گردید.

نتیجه‌گیری: در پایان خاطر نشان میگردد که بایستی به انسان و نیازهای او با رویکردی جامع (HOLISTIC APPROCH) نگریند و به رفتارهای او بعنوان موجودی با ابعاد مختلف (BIO - PSYCHO - SOCIAL) توجه نمود و تدارک یک برنامه جامع موفقیت آمیز درمانی به ویژه در بیماران مبتلا به MS با در نظر گرفتن عوامل سه گانه فوق امکان پذیر خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: اختلالات جنسی - بیماری MS